

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

§. 4. De damnis quæ emersura creduntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

§. 4. De damnis qua putantur emerfura.

Postremum, & vt plurimum, cùm in rem ventum fuerit, molestissimum est, Quomodo cum Superioris iussione consentiet atque conspirabit is cui rei cuiuspiam cura demandata est, viderique secus imperari quàm rei vtilitas exigat, vt si præceptori, vel scholarum præfecto, Superior iubear quæ sunt præter scholasticæ disciplinæ bonum, & discipulorum commodis officiant, vel si prohibet id fieri quod magnam illis vtilitatem importaret: si concionatori is concionandi modus prohibeatur qui populo placet, is imperatur qui displicet, nec difficile est vt similia vsus quotidianus exempla nobis suggerat.

Cùm autem hic præ omnibus ex prudenti circumstantiarum æstimatione peccent, pauca tantùm breuiter & vniuersè dicam, è quibus singulorum, quæ fortè euenient, diiudicatio sumatur. In primis autem animaduertatur varietas eorum, quibus aliquid sub aliquo Superiore demandatum est: qui sunt dupliæ generis. Horum primi, sui immediati Superioris merum instrumentum sunt, nec vllam habent agendi vim propriam, quam non à Superiore immediato sumant mutuam: quales sunt propè omnes quos passim *subordinatos Officialis* nuncupant, & quicumque Religiosa munia obeunt. Pauci alij sunt qui ex ratione commissi muneris, auctoritatem propriam ab immediato, & per immediatum non deriuatam possident. Qui autem tales sunt, possunt, ac etiam cùm id muneris commissi vtilitas poscit, debent potius ad rectam sui muneris administrationem, quàm ad Superioris immediati sensum intrueri: id què propterea quòd in officio sibi credito, non ab hoc, sed ab alio mediato pendet, eiusque voluntatem & desideria toto conatu explere debent: sic tamen, vt magna semper humilitate, reuerentiæ erga suum Superiorem exempla præbeant, modesteque & sensim ab eo quod non rectè voluerit declinent: quod nî fecerint, pessimo exemplo omnem Religiosam disciplinam labefactant, pacem perturbant, ordinem euertunt, cui vt consultum sit, hi sunt quibus maximè incuñbit. De quibus quia rariores sunt, ista sufficiant. At vero in ceteris, si quando inferior officij sibi demandati rationes & vtilitatem apud Superiorem vrget, ac nihilominus Superior id omitti vel fieri iubet, quo omisso vel factò graua præiudentur incommoda, si præceptum absque peccato potest perferri, nec est ad manum qui id auertat, obsequendum est: quippe neglectæ obedientiæ, quàm cuiusuis alterius damni grauius est incommodum; sperandumque fore vt vel arceat, vel præuisa incommoda refarciat Deus: quod si minimè fecerit, maximus tamen eius cultus, & præ omnibus illi gratissimus est obedientia, quam roborari, & eiusmodi nonnunquam casibus exerceri cupit.

Atque vt etiam hic ab insidiarice iudicij nostri prauitate caueamus, diligentissimè nobis inuigilandum est, ne vnquam affectum nostrum quod libri 2. c. 4. latius

latius monui, ita in rem aliquam ferri sinamus, vt eam sui ipsius causa diligamus, sed tantum eatenus quatenus ab obedientia nobis commendatur: semper obedientia sit nobis modus, sit norma, sit finis, quiduis quouis modo diligendi, curandi, promouendi, conseruandi: frequenter id nobis ipsi repetamus, id inculcemus animo; nihil nos hic, nihil illic nisi obedientiam querere: sumere, ponere curam omnem, separari, adiungi, reuocari, auocari, vt cunq; obedientia placuerit: ceterorum nihil ad nos: interim q; dum in rem aliquam ex obedientia affectu & iussu incumbimus, caueamus ne illecebrosa natura se insinuet, amorisq; nimij blanda vincula firmiter innectat. Quapropter vnumquemque certo statuere oportet, non huius aut illius rei auctus & incrementa, non discipulorum doctrinam, non concionum frequentiam, non animorum salutem, sed perfectam cum diuina voluntate consensionem, qua in obedientia sita est, nobis esse pro fine propositam: nihil nos in discipulos, aut in aliam rem vllam iuris obtinere, nihil esse quod nos tangat, nisi eatenus, & eo modo quo Superiori libuerit: si quid iussum fuerit quo felices rei progressionem retardantur, non magis id detrimentum curemus, quam si in regionibus distitis & a nostra cura semotis accidisset. Et re vera, sub illa profectus & honorifice peragendi negotij specie, frequenter nimius latitat amor nostri: approbationes hominum, & vanas laudes ambimus, veremur ne minore quam ceteri apparatu vel applausu docuisse, scenam instruxisse, conciones habuisse videamur, ideoque per simulationem tuendi honorem communem, vel cupiditati nostrae, vel ambitioni patrocinamur, quasi si in eiusmodi splendore, vel affectatiori apparatu Religionis existimatio ageretur. Inanis hominum adeone demissio de nostra Religione, vel de nobis ipsi tam magnifice sentimus, vt nostra aliqua derisio vincula, vel deiectione, continuo putemus de totius Religionis vel Collegij existimatione detractum: firmioribus haeret illa radicibus; quamque Dei dono, certisque virtutum exemplis consecuta est, eandem intemeratam seruet auctoritatem, quam diu illidem vestigijs perget insistere, quod formidandum magis videtur, hoc est; ne, si pro sincera humilitate, verisque Maiorum virtutibus, adumbrata quaedam fucataque succedant, tunc sensim honorem ignominia, venerationem contemptio excipiat. Quod ne accidat, anxius, de negotiorum exitu, curas mutamus, obedientia, Deo que per eam nos regenti, omnia committamus; in inuio viam faciet, de que omni laqueo euellat pedes nostros.

En quantopere sincera de diuina prouidentia fauore fiducia, cuius ad perfectam obedientiam contendenti est vnde cunq; necessaria; vt sua omnia prospera & aduersa, bona & mala, magna & minima, credat sibi inde prouentura, moderanda, & in fines optimos dirigenda: vere que & sincere cum Propheta dicere possit, *Vt iumentum factus sum apud te, & ego semper tecum.* Nonne sui, suarum virium, actionum, munerum, vitae necisque curam omnem, domino resignat iumentum? o vtinam ita nos Deo, ita Superioribus! tunc verè vel cada-

ueris, vel scipionis, vel statuae paradigma obediendo expresserimus: tunc id quod Propheta subiungit, Deo bono concinemus, *Tenuisti manum dexteram meam, & in voluntate tua deduxisti me, & verò quàm id mihi salutare fuerit sentis; tu enim Domine, cum gloria suscepisti me.* Quare, hoc expertus, quid mirum si subito exclamem, *Quid enim mihi est in celo, & à te quid volui super terram? Defuit caro mea, & cor meum, Deus cordis mei, & pars mea Deus in aeternum. Quia ecce qui elongant se à te tuaque providentia, peribunt, perdes omnes qui fornicantur abs te. Mihi autem adhaerere Deo bonum est, ponere in Domino Deo spem meam: non carnem, non altum, non fraudes, non fauores potentum & magnatum, sed Dei mei providentiam adamare, ea sola fretum esse, in eam sperare, mihi bonum & optimum est. Illudunt cetera, & in fumos abeunt, at prouida Dei bonitas manet in aeternum, & sibi confidentibus bene facit in aeternum.*

Ille verò, qui se totum diuinæ providentiæ voluerit fidere regendum, caueat in prius ne fortem amuletur alienam, vel tempus Deo quali præfigat: sunt enim qui quosdam intuentes statu leniore felicius prouchi, & in altum ridere prosperitate euehi, se quasi deteriore fato natos lugent, & graui fortis pondere pressos gemunt: atqui animaduertere debent hereditatem ad quam in initio festinatur, in nouissimo carere benedictione, non ea esse meliora quæ blandius arident, multis aduersas admodum & exitiales esse res secundas, eamque prudentis gubernationis humanæ, nedum providentiæ diuinæ, iustissimam esse legem, ut non nisi per infima deueniatur ad summa, neque dulcia mereatur qui nunquam amara gustauit, nec maiorum censeatur esse capax, qui in paruis nedum se probare potuit. Importuna & retundenda sunt illa quorundam desideria, qui gestiunt protinus erumpere; prius propè docere quàm discere, imperare quàm parere volunt. Sed & quosdam reperias, qui cum aliquam diu afflictionem iactati que patienter persisterint; tandem abiecto diuinæ providentiæ clypeo, à bene coeptis resiliunt, ad humanas artes, intercessiones, locorum & officiorum mutationes ac apologias, à patiente silentio, & caelestis opis expectatione transfugiunt. Atqui perseveratum oportuerat, & si pauillum adhuc toleratum fuisset, paratum Dei auxilium adfuisset: at propterea defuit, quia qui cor intuetur, & quem nullum latet secretum, is vidit patientiæ illius imperfectum, & quantum ipsamet fauentioribus rebus obicem poneret. Armemur ergo patientia, omnem rerum in speciem magnarum cupiditatem amputemus, ad virtutem, atque ad eò ad ipsum Deum, sensim, & magno nisu sic tendamus, ut nos diuinæ providentiæ fiducia subnixos, nulla temporis diurnitas, nulla profectus lentitudo, vel rei difficultas exterreat, quin cuiusque rerum euentui & progressioni placidissimè acquiescamus, memores verbi quod sapientissimè iudith, *Et qui estis vos, qui tentatis Dominum? Posuistis vos tempus miserationis Domini, & in arbitrium vestrum, diem constituistis ei? non est nostrum, vel nosse, vel præfinire tempora, quæ in sua potestate posuit Deus, cui mille anni sicut*

vnus

cap: 8.

vnus dies ; & quamuis longum tempus , æternitati breue est.

Ad quam beatam æternitatem vnã hęc sancta nobis obedientia proficiat , cui retinendæ , & grauioribus quæ in ea occurrerent , incurfionibus propellendis hęc scripta sunt. Faciat bonus Deus vt ad maiorem suam gloriam, obedientium pacem cedant.

Liber Collegij Soc. Jes. Paderborn. A. 1624

F I N I S .

